

בית דין ירושלים

לדיני ממונות ובירורי יוחסין

סניפי בית הדין בבני ברק ובקרית ספר (מודיעין עילית) בשבתו כבוררות וכבית הוראה לממונות במעמד שני צדדים, ע"י דיין יחיד או מותב תלתא

(תיק זה פורסם כבר בחוברות המודפסות של בית הדין)

סכסוך בין אחים על נוסח מצבת אביהם

תיק מס' 1678.

האב ז"ל נפטר בחו"ל ומנוחתו בירושלים, יש לו 9 ילדים, בא אחד מהבנים [מהצעירים שבהם] וטוען שמאחר ויש 9 ילדים וכן לשמותיו יש 9 אותיות, מן הראוי שיכתבו אקרוסטיכון על המצבה עם פסוקים באותיות שמותיו, וכל אחד מהילדים יבחר פסוק אחר, איזה פסוק הקרוב לליבו שמאפיין את מידותיו של האבא. והוא כבר בחר פסוק אחד לאות מסויימת, וכן יש לו הצעות לבחירה לאותיות אחרות לאחיו ואחותו. רוב הילדים גרים בחו"ל, בקנדה ולוס אנג'לס ועוד. בארץ גר רק התובע בעיר בצפון ועוד אח אחד בגליל ואחות בישוב ליד ירושלים. הגיס (בעל של הבת) כתב מסמך שכביכול חתום ע"י אשתו הבת, וכן עוד 4 אחים הצטרפו והוסיפו חתימות ע"י פקס או סריקה, לאמור שהתובע הוא היחיד שמתנגד לנוסח וסגנון המצבה שהם עושים על קבר האבא זצ"ל.

אולם לטענת התובע התאריך שבראש המסמך למעלה מוכיח שהוא מזוייף מתוכו, כי רשום כביכול ביום פטירת האבא כאשר עדיין לא היה נידון של נוסח המצבה ולא יתכן בעולם שאז כבר כתבו וחתמו מכל המדינות שהוא מתנגד והם הרוב וכו'. ועוד טוען כי חמשת החתומים (ארבעה אחים ואחות), אינם רוב, כי האחות לא חתומה בכלל רק רשום שמה בכ"י בעלה, וכן האחים החתומים במסמך הנ"ל עובדים תחת האח הבכור שהוא נרשם כעת לשם הנוחיות כהנתבע הראשי, ומקבלים ממנו כספים כל חודש, (וגם האחות קבלה ממנו כל השנים את דמי שכירות הדירה שגרה בה מאז חתונתה), ולכן ברור שיש להם דעה שווה לאח הגדול ומה שירצה הוא הם יהיו בצד שלו, מחמת הכסף שמשלם להם. ולפי ההגיון וגם מסתמא בהלכה יש להם יחד רק זכות אצבע אחת מול שאר האחים שאינם נוגעים בדבר זה לזה, לכן הם מיעוט ולא רוב. וגם מה שכותב הגיס שהתובע הוא המתנגד היחיד זה הוא שקר, ואפשר לשאול את האחים הנוספים שלא חתמו על מסמך זה. (למשל את האח שגר בגליל).

עוד טוען, שהאח הבכור הנתבע הראשי, כבר הגיע להסכמה עם התובע להוסיף את המילה "זצ"ל" על האבא במקום ז"ל, שלא כפי שרוצה הגיס,

וכן עוד הסכמות. ומבוקש שביה"ד יזמין את האח בעצמו מחו"ל ולא לתת לגיס לנהל את הצד של הנתבעים ע"י יפו"כ, וכך ישמע ביה"ד את ההסכמות וישרה שלום במשפחה ועל כל ישראל, ולא לקבל מה שטוען הגיס בלי לברר אצל האח הנ"ל. לדברי התובע אפשר לברר את נכונות הפרט הזה ע"י הרב וכו' שליט"א מלוס אנג'לס, שהוא בקשר עם שני הצדדים ובעצמו היה עד לעובדה שהצדדים מתקרבים לפשרה ולשלום ומדברים עניינית זה עם זה.

התובע מבקר יום יום בקבר האב בירושלים ותיעד בהסרטה שמראה את הקבלן שמבצע כבר את המצבה ואת הפועלים שבונים את האבנים שע"ג הקבר וגם עושים את המצבה לפי הוראות הגיס, נגד הסכמות האח הבכור לכתוב גם פסוקים ע"ג האבנים שמסביב הקבר, והוא מתנגד ואין מתייחסים אליו. הוא מוכן לוותר על חלקו בנדל"ן של הירושה ובלבד שתהיה מצבה לפי כבודו של האב וכפי שרוצה ולא כפי שעושה הגיס.

ובנוסף הוא שואל האם לשאול על עניני המצבה את האמא שהיא גרושה של האבא אבל היו בקשר חיובי ולא נפרדו בגלל סכסוך. ונפסק הדין שאי"צ לשאול אותה.

ונלע"ד שמאחר שמצבה היא מדין כיבוד אב, החיוב הוא על בן טפי מחתן, ולא מספיק הסכמה בפקס מהבנים שבחו"ל שאינם עושים כלום לחתן שהוא יעשה, ועדיף בנים שגרים בארץ אפילו מרוב אחיהם, כיון שהינם בחו"ל ולא מתערבים בפועל. ואילו יהיה ויכוח בין בנים מהו כיבוד אב, ראוי שילכו לרב מוסכם ויכוון דרכם מהו מצוות כיבוד האב, באיזה נוסח וכו'. אמנם מה שהבנים מחו"ל מביאים יפו"כ חתום ומקויים לגיסם החתן לעמוד כטוען שלהם בפני רב או בי"ד פה בארץ ולא מגיעים בעצמם, זה צ"ע אם יכול התובע להפריך, ואינו גרוע מכל נתבע מחו"ל. ואם רוצה לדון דוקא איתם שיסע לארצם ועירם ויתבעם שם. אך בנתיים לעכב המצבה עד שיגמר הסכסוך הוא זלזול בכיבוד אב. וצ"ע.